

Plan mot kränkande behandling – likabehandlingsplan 2016/2017

Inledning

Speldosans förskola arbetar enligt nya lagändringen i skollagen SFS 2008:571 och den nya diskrimineringslagen SFS 2008:567 samt tillägget om barns delaktighet SFS 2008:946. Enligt plan mot kränkande behandling (skollagen 6 kap 8§ och **likabehandlingsplan** (Diskrimineringslagen 3 kap 16§).

Dessa lagar har till ändamål att främja barns lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Lagen har också till ändamål att motverka all annan form av kränkande behandling.

Diskriminering är förbjudet enligt lagen oberoende av om den är avsiktlig eller inte. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Det innebär också att barn får ett lagligt skydd mot kränkande behandling. Skadestånd kan utdömas om inte förskolan kan påvisa att den fullgjort sitt uppdrag.

Denna plan mot kränkande behandling/likabehandlingsplan ska främja barns lika rättigheter. Planen riktar sig till alla dem som arbetar på förskolan (anställda och barn) och till barnens föräldrar. Det är mycket viktigt att inte bara personal och barn är väl förtrogna med handlingsplanen, utan även föräldrar.

Personalens handlingsplikt

Alla vuxna som arbetar i förskolan har skyldighet att ingripa och/eller stoppa den/de som kränker andra. Händelser ska anmälas till förskolechef.

”En förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef.

En förskolechef som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden”. (Skollagen 6 kap 10§)

Personal skall alltid ha uppsikt över barnen och finnas i närheten, så att barnen upplever trygghet och trivsel såväl ute som inne.

FÖRÄLDRARS DELAKTIGHET

Föräldrar får under våren svara på en enkät om barns trivsel och hur de upplever vår förskola, samt var det finns riskzoner utifrån ett likabehandlings-perspektiv. sedan får alla föräldrar se vår plan och ha synpunkter på den. Vid terminsstart skall planen vara helt klar.

Vid föräldrasamtal tar personalen upp olika saker som föräldrar kan ha frågor om. Det är viktigt att den dagliga kontakten med föräldrar främjar ett gott

samarbete med förskolan. Alla föräldrar är välkomna att vara med oss i förskolan under en dag för att se hur vi arbetar.

Definitioner

Diskriminering: DIREKT DISKRIMINERING menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis kön.

INDIREKT DISKRIMINERING kan vara att behandla alla lika, vilket i praktiken missgynnar någon med exempelvis en viss religion.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

FYSISKA (slag, knuffar, sparkar, hårdragning).

VERBALA (hot, svordomar, öknamn, nedsättande ryktesspridning)

PSYKOSOCIALA (utfrysningar, blickar, alla går när man kommer, förlöjliganden)

Mobbning: När någon under upprepade tillfällen under en viss tid blir utsatt för negativa handlingar (t.ex. knuffar, psykningar, elaka kommentarer, oönskad fotografering, utfrysning, sexuella trakasserier, främlingsfientlighet, rasism, diskriminering eller fysiskt våld) från en eller flera andra. Det är mobbning om parterna i en konflikt inte är jämnstarka utan den ena parten är i underläge.

Vision

På Speldosans förskola känner alla barn sig trygga och bemöts och behandlas med respekt.

Inget barn känner olust över att gå till förskolan på grund av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Barnen möts av närvarande och nyfikna pedagoger.

Barnen utvecklar sin förmåga att hantera konflikter.

Personalen känner sig trygga med varandra.

Till dig som vårdnadshavare

Om du märker att ditt barn inte mår bra och du misstänker att det eller något annat barn utsätts för diskriminering och/eller någon form av kränkande behandling vill vi att du kontaktar ditt/dina barns personal eller förskolechef.

Om du upptäcker att ditt barn utsätter andra för diskriminering och/eller någon form av kränkande behandling skall du som vårdnadshavare göra klart för barnet att diskriminering/kränkning/mobbning inte är acceptabelt.

Om barn, vårdnadshavare eller någon av förskolans personal upplever sig kränkt av anställda på förskolan hänvisas ärendet direkt till förskolechefen som omgående utreder diskrimineringen och/eller den kränkande behandlingen.

För att förebygga att kränkningar/diskriminering uppstår

PERSONAL

All personal är delaktig i att ta fram planen för kränkande behandling/lika-behandling och är väl insatta i den.

Vid personalmöten och utvecklingsdagar diskuterar vi normer och värden. Vi diskuterar hela tiden förskolans yrkesetiska ställningstagande och vårt förhållningssätt gentemot andra människor.

Personal, föräldrar och barn kartlägger var riskzonerna är och detta underlag utgår vi sedan ifrån, när vi skall undersöka vad vi skall vara extra uppmärksammade på.

FÖREBYGGANDE ARBETE

Personalen i arbetslaget förebygger trakasserier och kränkande behandling genom att med olika material, sagor, film, teater göra normer och värden begripliga i olika sammanhang. Ett exempel är att man arbetat med ett material som heter "kompis kort" där social kompetens och barnens förhållningskompetens gentemot varandra är i fokus. Det senaste verksamhetsåret har förskolan arbetat med stoppteater.

Att utveckla barnens gruppgemenskap och kommunikation görs genom att träna dem att få självkänsla och självförtroende. Personalen stödjer barnen att komma överens och att kunna lösa konflikter. Genom mycket samtal och uppmuntran i det dagliga arbetet och genom att jobba i smågrupper kan vi på ett tidigt stadium motverka trakasserier och kränkande behandling. Oacceptabelt språkbruk tas upp direkt och arbetas med. Ett gott samarbete med föräldrar är viktigt. Personal är där barnen är.

DISKRIMINERINGSGRUNDER

KÖN

Mål: I förskolan ska alla bli respekterade för den man är oavsett kön.

Insatser för att nå målen:

Vi skapar strategier för hur vi ska bemöta pojkar och flickor på ett jämställt sätt. Vi behandlar barnen som individer och har samma förväntningar på båda könen. Vi erbjuder barnen aktiviteter utifrån intressen och förmågor. Förskolan tillhandahåller samma sorts material för alla barn.

Tidpunkt, ansvar och uppföljning:

Insatserna görs kontinuerligt i arbetslagen, arbetslag och förskolechef är ansvariga. Vi följer upp likabehandlingsarbetet i maj 2017.

ETNISK TILLHÖRIGHET

Mål: I förskolan ska alla barn oavsett etnisk tillhörighet ha samma rättigheter och möjligheter. Inga barn skall känna sig diskriminerade på grund av sin etniska tillhörighet.

Insatser för att nå målen:

Vi uppmärksammar att olika kulturer har sina egna högtider och att alla har samma värde.

Vi arbetar för att förskolan skall lyfta fram alla kulturers lika värde.

Vi är nyfikna på andra kulturer och frågar föräldrar om högtider och traditioner.

Tidpunkt, ansvar och uppföljning:

Insatserna görs kontinuerligt som en del av den pedagogiska verksamheten i arbetslagen. Vi följer upp likabehandlingsarbetet i maj 2017.

RELIGION OCH ANNAN TROSUPPFATTNING

Mål: Inga barn skall känna sig diskriminerade på grund av sin religion eller annan trosuppfattning.

Insatser för att nå målen:

Vi respekterar varje familjs rätt till sin religion eller trosuppfattning.

I samband med traditioner/högtider ska fokus ligga på tradition och inte på religion. Vi berättar att det finns olika traditioner utifrån andra trosuppfattningar.

Förskolan serverar alternativ kost vid behov.

Tidpunkt, ansvar och uppföljning:

Insatserna görs kontinuerligt. Arbetslag, förskolechef och kokerska ansvarar. Vi följer upp likabehandlingsarbetet i maj 2017.

FUNKTIONSHINDER

Mål: Barn som har en nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga ska kunna delta i verksamhetens aktiviteter utifrån sina förutsättningar.

Insatser för att nå målen:

Vi arbetar för att alla barn skall kunna delta i all verksamhet utifrån sina förutsättningar. Vi delar in barnen i mindre grupper.

Vi använder oss av olika typer av hjälpmedel, i kommunikation bland annat bildstöd och tecken.

Vi planerar och anpassar verksamheten och miljön utifrån barnen så att alla kan delta på sitt sätt och utifrån sina förutsättningar.

När vi får ett barn med behov av särskilt stöd har vi ett placeringsamtal innan barnet börjar med berörda personer. Vi har en plan för att arbeta med de barn som behöver extra stöd där stödet kontinuerligt följs upp av pedagoger och specialpedagog. Vid behov får personalen fortbildning externt.

Tidpunkt, ansvar och uppföljning:

Insatserna görs kontinuerligt. Arbetslag, förskolechef och specialpedagog ansvarar och uppföljning görs på avdelningsmöten, samt vid utvecklingssamtal med föräldrar där specialpedagog medverkar de flesta gånger. Vi tar in extern hjälp t.ex. team 3. Vi följer upp det övergripande likabehandlingsarbetet i maj 2017.

KÖNSÖVERSKRIDANDE IDENTITET ELLER UTTRYCK

(Med könsöverskridande identitet avses enl. diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön).

Mål: Barn får inte diskrimineras eller trakasseras i förskolan på grund av könsöverskridande identitet eller uttryck.

Insatser för att nå målen:

Vi arbetar så att vi bryter föreställningen om hur pojkar och flickor förväntas vara eller se ut.

Vi är tillåtande i barnens lek och vilja till att prova nya saker, kläder med mera.

Tidpunkt, ansvar och uppföljning:

Insatserna görs kontinuerligt och ansvariga är arbetslagen och förskolechefen. Vi följer upp likabehandlingsarbetet i maj 2017.

ÅLDER

Mål: Inga barn ska känna sig diskriminerade på grund av ålder.

Insatser för att nå målen:

Vi bemöter barnen utifrån var de är i sin utveckling och inte enbart utifrån ålder.

Tidpunkt, ansvar och uppföljning:

Insatserna görs kontinuerligt och arbetslaget och förskolechefen ansvarar. Vi följer upp likabehandlingsarbetet i maj 2017.

Strategier för att upptäcka trakasserier och annan kränkande behandling

Pedagogerna är närvarande och lyhörda i barnens lek och vägleder vid behov. Uppmuntra vårdnadshavarna att signalera om de hör/misstänker att det pågår någon form av kränkande behandling.

Om ett barn blir kränkt/diskriminerad

Om personal får vetskap om att ett barn trakasserar eller kränker ett annat barn lyssnar vi på varje part och diskuterar situationen med barnen. Den personal som sett eller hört händelsen tar kontakt med föräldrarna, följer upp händelsen och dokumenterar. Händelsen och olika lösningar diskuteras i arbetslaget. Förskolechefen informeras. Uppföljning sker efter en tid i arbetslagen, detta är överenskommet tillsammans med föräldrarna när händelsen upptäckts. Person som uppfattar att kollega utsätter barn för trakasserier/diskriminering ska ifrågasätta beteendet och fråga hur hon/han tänkte just då. Arbetslaget ska diskutera frågan och komma fram till ett gemensamt synsätt. Förskolechef meddelas och tar över ärendet. Vid behov kopplas även specialpedagog in för fortsatta samtal. Förskolechef ansvarar för att händelser dokumenteras och uppföljningar görs. Om personal upptäcker att vårdnadshavare kränker sina barn anmäls detta till socialförvaltningen av förskolechef och den personal som hört och sett händelsen.

Kartläggning sker genom:

Barnskyddsround då en pedagog samt förskolechef ser över säkerheten på förskolan, detta görs i samband med arbetsmiljöronden. All personal får möjlighet att fylla i hur vi jobbar med diskriminerings-grunderna när vi följer upp likabehandlingsarbetet i maj 2017. Utvecklingssamtal kallas till 1 g/år men erbjuds vårdnadshavarna 2 gång/år och dessa ansvarar och genomförs i de flesta fall av förskollärare. Utifrån dessa samtal tar vi med sådant som har betydelse för likabehandlingsarbetet. Personalmöten/arbetsplatsmöten kvällstid är inplanerade 8/år för all personal. Kompetensutvecklings-fortbildningsdagar heldagar 4/år för all ordinarie personal. På personalmöten och kompetensutvecklingsdagar sker utvärdering av verksamheten samt fortbildning.

Riskfaktorer vid Speldosans förskola

Genom kartläggning av förra verksamhetsåret har pedagogerna gått igenom riskfaktorer och riskzoner.

De svaga punkterna är undanskymda platser ute såsom framsida av huset, bakom buskar och andra undanskymda platser. Inomhus ser man toaletten, hallen och rummet längst ner som riskzoner. Pedagogernas närvaro har stor betydelse för barnens agerande även hur vi planerar rummet (3:e pedagogen) och vilka aktiviteter som lämpar sig bäst i vilket rum.

Föregående års åtgärder/utvärdering

Vi har haft tillfällen med trakasserier som vi tagit tag i direkt genom att samtala med inblandade parter samt föräldrar, stöttning av specialpedagog, vi har använt oss av "Stoppteater" för att se problemen ifrån annan synvinkel, vi har även försökt skapa andra lek-konstellationer. Föräldrarna har även hjälpt till med att skapa leksituationer hemma med inblandade parter.

Utifrån kränkningar arbetar vi alltid med autencitet och tydliggör vad som är acceptabelt eller inte acceptabelt gällande hur man betar sig mot sina kamrater på Speldosan. Även om man inte är bästa kompisar så är barnen här på Speldosan ändå "Speldosankompisar" och förväntas bete sig så.

I övrigt har det framarbetats policydokument för pedagogerna kring förväntningar som pedagog; "Som pedagog är jag" Detta tydliggör våra förväntningar på varandra som pedagoger.

Nya åtgärder

Personalen fortsätter att fördela sig både ute och inne efter där barnen är samt är observanta på barnens språkbruk och gruppkonstellationer.

Det förebyggande arbetet tydliggörs utifrån förskolans uppdrag. Arbeta ännu tydligare med förebyggande arbete genom samtal kring normer och värden och att arbeta i tvärgrupper. Att göra barnen medvetna om hur viktigt det är att vara en bra kompis, att exkludering kan ske på många sätt (tal, blickar och övrigt kroppsspråk)

Vid fall av trakasserier eller kränkningar ska alltid förskolechef informeras om de åtgärder som görs och detta ska också rapporteras vidare till huvudman, detta behöver tydliggöras för all personal.

Ansvarig och kontaktperson

Lise-Lotte Kjellsdotter, förskolechef.